

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

IZVEŠTAJA REVIZIJE GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA MINISTARSTVA KULTURE, OMLADINE I SPORTA ZA 2024. GODINU

Priština, Jun 2025.

SADRŽAJ IZVEŠTAJA

1 Revizorsko mišljenje

2 Nalazi i preporuke

3 Rezime informacija o planiranju i implementaciji budžeta

4 Napredak u implementaciji preporuka

Dodatak I: Pismo potvrde / Tabela za komentare BO u vezi sa izveštajem revizije

Dodatak II: Objašnjenje u vezi sa različitim vrstama mišljenja koje primenjuje NKR i drugi delovi Izveštaja revizije

1 Mišljenje revizije

Završili smo reviziju finansijskih izveštaja Ministarstva Kulture, Omladine i Sporta za godinu koja se završava 31. decembra 2024. godine, u skladu sa Zakonom o Nacionalnoj Kancelariji Revizije Republike Kosova i Međunarodnim Standardima Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Revizija je izvršena prvenstveno kako bi nam omogućila da izrazimo mišljenje o finansijskim izveštajima i zaključak o usaglašenosti sa nadležnim organima.¹

Kvalifikovano mišljenje za godišnje finansijske izveštaje

Završili smo reviziju godišnjih finansijskih izveštaja Ministarstva Kulture, Omladine i Sporta (MKOS), koji sadrže izveštaj o primanjima i uplatama u gotovini, izveštaj o izvršenju budžeta i beleške objašnjenja o finansijskim izveštajima, uključujući rezime značajnih računovodstvenih politika i ostale izveštaje², za godinu koja se završila 31. decembra 2024.

Prema našem mišljenju, osim Uticaja pitanja opisanih u stavu Osnova za kvalifikovano mišljenje, Godišnji Finansijski Izveštaji Ministarstva Kulture, Omladine i Sporta, predstavljaju istinitu i realnu sliku u svim materijalnim aspektima, u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva za Javni Sektor, prema računovodstvu zasnovanom na gotovini, Zakonom br. 03/L-048 o upravljanju javnim finansijama i odgovornosti (sa izmenama i dopunama) i Uredba Ministarstva finansija br. 01/2017 za godišnje finansijsko izveštavanje budžetskih organizacija.

Osnova za kvalifikovano mišljenje

- B1 Vrednost kapitalne imovine prikazana u godišnjim finansijskim izveštajima (GFI) je potcenjena za 870,760 €, dok je ne kapitalna imovina potcenjena za 56,315 €, kao rezultat ne registrovanja i ne obelodanjivanja imovine.
- B2 Tokom 2024 godine MKOS je izvršila isplate u neadekvatnim kategorijama u iznosu od 662,412€.

Opširnije pogledajte potpoglavlje 2.1 Pitanja koja utiču na mišljenje revizije

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. U skladu sa ONISA-P-10, MSVIR 130, Etički kodeks NKR-a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od revidiranog subjekta. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnovu za mišljenje.

Zaključak o usklađenosti

Izvršili smo reviziju da li su naknadni procesi i transakcije u skladu sa utvrđenim revizorskim kriterijumima koji proizilaze iz zakona koji se primenjuje na subjekt revizije u kontekstu korišćenja finansijskih sredstava

Prema našem mišljenju, osim uticaja pitanja opisanih u odeljku Osnova za zaključak o usklađenosti, transakcije izvršene u procesu izvršenja budžeta Ministarstva Kulture, Omladine i Sporta bile su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa određenim kriterijumima revizije koji proizilaze iz zakonodavstva primenljivog na subjekat revizije u kontekstu upotrebe finansijskih sredstava.

Osnova za zaključak

- A1 Tokom testiranja procedura zapošljavanja, primetili smo da u dva slučaja nisu poštovani zakonski zahtevi.
- A2 MKOS je, kršeći budžetska ograničenja utvrđena odlukom o javnim pozivima, prekoračio planirani budžet prilikom procene projekata i subvencionisao druge institucije koje nisu planirane budžetom.
- A3 U 11 slučajeva smo primetili da su redovna radna mesta obavljali vršioci dužnosti duže od zakonski propisanog perioda.
- B3 U dva (2) slučaja u iznosu od 833,595 €, korisnici subvencija nisu podneli izveštaje koji opravdavaju rashode kako je navedeno u sporazumu.
- B4 U osam (8) slučajeva, fakture u iznosu od 165,052 € nisu plaćene u zakonski propisanom roku. Kašnjenja su se kretala od 11 do 179 kalendarskih dana.
- B5 MKOS je na kraju 2024. godine imao neopravdane avanse za službena putovanja u iznosu od 40,984 €.

Opširnije pogledajte potpoglavlje 2.2 Pitanja koja utiču na zaključak usklađenosti

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. U skladu sa ONISA-P-10, MSVIR 130, Etički kodeks NKR-a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od revidiranog subjekta. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnovu za zaključak.

Odgovornosti Menadžmenta i upravnih organa o godišnjim finansijskim izveštajima

Sekretar MKOS-a odgovoran je za pripremu i realnu prezentaciju finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva u Javnom Sektoru - Finansijsko Izveštavanje zasnovano na Računovodstvu Gotovine. Takođe, Sekretar MKOS-a odgovoran je za uspostavljanje unutrašnjih kontrola, za koje utvrdi da su neophodne kako bi se omogućilo sastavljanje finansijskih izveštaja, bez pogrešnog prikazivanja materijalnih

izveštaja izazvanih bilo prevarom ili greškom. To uključuje ispunjavanje zahteva koji proizilaze iz Zakona br. 03/L-048 o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornosti (sa dopunama i izmenama) i Uredba br. 01/2017 o Godišnjem Finansijskom Izveštavanju Budžetskih Organizacija.

Ministar je odgovoran za obezbeđivanje nadzora nad postupkom finansijskog izveštavanja Ministarstva Kulture, Omladine i Sporta.

Odgovornosti Menadžmenta o Usklađenosti

Menadžment Ministarstva Kulture, Omladine i Sporta je takođe odgovoran za korišćenje finansijskih sredstava Ministarstva Kulture, Omladine i Sporta u skladu sa Zakonom o upravljanju javnim finansijama i odgovornošću i svim ostalim važećim pravilima i propisima.³

Odgovornost Generalnog Revizora za reviziju GFI

Naši ciljevi su da pružimo razumno uverenje da finansijski izveštaji u celini ne sadrže materijalno značajne pogreške, bilo zbog prevare ili greške, i da izdajemo/izradimo revizorski izveštaj koji uključuje naše mišljenje. Razumna sigurnost je visoki stepen sigurnosti međutim ne garantuje da će revizija koja se vrši u skladu sa MSVIR uvek identifikovati materijalno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešna prikazivanja se mogu pojaviti usled prevare ili greške a smatraju se materijalnim ukoliko, pojedinačno ili u grupi, razumno očekuje da utiču u ekonomskim odlukama korisnika koje se donose na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Naš cilj je takođe da izrazimo revizorsko mišljenje o usklađenosti relevantnih vlasti Ministarstva Kulture, Omladine i Sporta sa svim primenljivim politikama Ministarstva Kulture, Omladine i Sporta, pravilima i propisima u vezi sa korišćenjem finansijskih resursa revidiranog subjekta.

Kao deo revizije u skladu sa Zakonom o NKR i ISSAI, vršimo profesionalnu presudu i održavamo profesionalni skepticizam tokom cele revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procenimo rizike od materijalno značajnih pogrešnih prikazivanja finansijskih izveštaja, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji odgovaraju na te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da obezbedimo osnovu za naše mišljenje. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.
- Identifikujemo i procenimo rizike neusklađenosti sa vlastima, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji su odgovorni za te rizike, i

pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da pruže osnovu za naš zaključak o usklađenosti sa vlastima. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.

- Osiguramo da razumemo unutrašnju kontrolu relevantnu za reviziju, radi izrade revizorskih postupaka koji su prikladni, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efektivnosti interne kontrole Ministarstva Kulture, Omladine i Sporta.
- Procenimo prikladnost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procena i povezanih otkrivanja izvršene od strane menadžmenta.
- Procenimo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, da bi se osigurali da finansijski izveštaji prikazuju transakcije i osnovne događaje realno i tačno.

Između ostalog, komuniciramo sa menadžmentom i odgovornima za upravljanje, i u vezi sa obimom i vremenom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje identifikujemo tokom revizije.

Od pitanja koja su preneti menadžmentu, identifikujemo ona pitanja koja su bila najrelevantnija u reviziji finansijskih izveštaja tekućeg perioda i koja se smatraju ključnim revizorskim pitanjima. Izveštaj revizije objavljuje se na veb stranici NKR-a, sa izuzetkom informacija koje su klasifikovane kao osetljive ili zbog drugih zakonskih i administrativnih zabrana, u skladu sa važećim zakonodavstvom.

2 Nalazi i preporuke⁴

Tokom revizije, uočili smo oblasti za poboljšanje, uključujući unutrašnju kontrolu, koje su predstavljene u nastavku na vaš uvid u obliku nalaza i preporuka.

Ministarstvo je u 2024. godini potrošilo 75% konačnog budžeta, što je smanjenje od 3% u odnosu na 2023. godinu. Oblasti sa najizraženijim problemima odnose se na vođenje registara imovine i neadekvatnu klasifikaciju rashoda.

Što se tiče usklađenosti sa važećim zakonima i propisima, posebnu pažnju treba posvetiti nedostacima u procesu zapošljavanja, poštovanju zakonskih rokova utvrđenih zakonom za vršioce dužnosti, procesu dodele i upravljanja subvencijama, kašnjenjima u zaključivanju avansa i kašnjenjima u plaćanju faktura.

Ovi nalazi i preporuke imaju za cilj da izvrše neophodne korekcije finansijskih informacija prikazanih u finansijskim izveštajima, uključujući objašnjenja u obliku objašnjenja i da poboljšaju interne kontrole nad finansijskim izveštavanjem i usklađenost sa nadležnim organima u vezi sa upravljanjem sredstvima javnog sektora.

Takođe, mi kao tim smo pružili savete o poboljšanju nacрта godišnjih finansijskih izveštaja MKOS-a za 2024. godinu, koji su, nakon naših preporuka, poboljšani.

Ovaj izveštaj je rezultirao sa 17 preporuka, od kojih je 10 novih preporuka, a sedam (7) ponovljenih. Pratićemo (pregledaćemo) ove preporuke tokom revizije sledeće godine.

Što se tiče statusa preporuka iz prethodne godine i stepena njihove implementacije, vidi 4, poglavlje.

2.1 Pitanja koja utiču na mišljenje revizije

Pitanje B1 - Ne evidentiranje imovine i njeno nepotpuno prikazivanje u GFI

Nalaz Prema članu 6. Uredbe Ministarstva finansija br. 02/2013 o upravljanju nefinansijskom imovinom u budžetskim organizacijama, "Kapitalna imovina mora biti registrovana u ISUJFK, dok ne kapitalna imovina i zalihe moraju biti registrovane u sistemu "e-imovina". Takođe, član 6. Uredbe br. 01/2027 o godišnjem finansijskom izveštavanju budžetskih organizacija citira: „Budžetske organizacije vode tačne, potpune, ažurne i u skladu sa važećim zakonskim propisima računovodstvene evidencije za sve finansijske i druge ne finansijske informacije.“

Vrednost kapitalne imovine prikazana u godišnjim finansijskim izveštajima (GFI) je potcenjena za 927,075 € zbog nedostataka u registraciji imovine, kao što su:

- U šest (6) slučajeva, imovina vredna 870,760 € nije registrovana u KFMIS-u; i
- U jednom slučaju, imovina vredna 56,315 € nije bila registrovana u sistemu e-imovine.

Utvrđeni nedostaci su nastali zbog nedostatka odgovarajuće komunikacije između jedinica unutar MKOS-a.

Uticaj Nepotpuna registracija imovine u relevantnim registrima utiče na nepravednu i netačnu prezentaciju imovine u GFI-u. Takođe, ne registrovana imovina može biti izložena riziku gubitka i otuđenja.

Preporuka B1 Ministar, preko odgovornih službenika, mora da obezbedi da se registracija kapitalne i ne kapitalne imovine primenjuje kako bi se sačuvala imovina i tačno prikazala njena vrednost u GFI-u.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

Pitanje B2 - Neadekvatna klasifikacija troškova**Nalaz**

Prema članu 18 tačka 3 Finansijskog pravila br. 01/2013 Trošenje javnog novca, rashodi moraju imati odgovarajuće šifre, utvrđene računovodstvenim planom. Takođe, računovodstvenim planom Trezora određene su odgovarajuće šifre i relevantne kategorije troškova koje budžetske organizacije (BO) moraju da primenjuju.

Tokom 2024. godine, MKOS je izvršio plaćanja u neadekvatnim ekonomskim kategorijama, u iznosu od 662,412 €, na sledeći način:

- Isplata u iznosu od 631,066 €, isplaćena putem sudskih odluka za "Rashode za organizovanje događaja, dizajn i štampanje promotivnog materijala", izvršena je iz kategorije kapitalnih investicija, dok je odgovarajući rashod po prirodi pripadao kategoriji roba i usluga;
- Plaćanja u iznosu od 395,596 € izvršena putem sudskih odluka za kapitalne investicije, kao deo dodatnih troškova i troškova izvršenja, uključivala su vrednost od 12,996 €, koja po prirodi pripada kategoriji roba i usluga.
- U ugovoru za "Nabavku radne opreme i materijala neophodnog za restauraciju - konzervaciju artefakata i ormarića za Narodni muzej Kosova", plaćanje za opremu u iznosu od 18,350 € plaćeno je iz kategorije roba i usluga, po prirodi je pripadalo kategoriji kapitalnih investicija.

Neadekvatna klasifikacija rashoda bila je rezultat nepravilnog ekonomskog planiranja i kao rezultat izvršenja plaćanja od strane Trezora za sudske odluke.

Uticaj

Plaćanja izvršena iz neadekvatnih ekonomskih kategorija dovela su do nepravednog prikazivanja rashoda, što je uzrokovalo precenjivanje/potcenjivanje kategorije kapitalnih investicija, kao i kategorije roba i usluga.

Preporuka B2

Ministar mora da obezbedi da se rashodi planiraju i izvršavaju u skladu sa odgovarajućim ekonomskim kategorijama, kako bi se omogućilo njihovo fer izveštavanje prema standardima računovodstva javnog sektora u skladu sa planom računovodstva.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

2.2 Pitanja koja utiču na zaključak o usaglašenosti

Pitanje A1 - Nedostaci u procesima zapošljavanja

Nalaz Prema članu 44 Zakona 08/L-197 o javnim službenicima, utvrđuje se da se „Prijem na poziciju nižeg i srednjeg menadžmenta vrši putem otvorenog i javnog konkursa organizovanog za svaku upražnjenu poziciju“. Dok član 7, stav 2. Uredbe (VRK) br. 05/2022 o konkursnim postupcima i prijemu administrativnog i pomoćnog osoblja određuje da: „Rok za prijem prijava ne može biti kraći od osam (8) dana i ne duži od petnaest (15) kalendarskih dana“. Takođe, član 13, stav 5, prethodna provera, predviđa da „Kandidati koji ne ispunjavaju uslove prijave nemaju pravo da nastave konkurs“.

Tokom testiranja postupaka zapošljavanja, primetili smo sledeće slabosti u procesu:

- U NBK-u smo primetili da je službenik, koji je obavljao funkciju šefa IT sektora od 2012. godine, imenovan na poziciju šefa IT odeljenja (mlađi menadžer) 20.12.2024. godine, bez sprovedenog javnog postupka zapošljavanja, kako je to propisano važećim zakonom.
- Dana 06.12.2023. godine, ANUK je objavio konkurs za poziciju recepcionera, dok je rok za podnošenje prijava bio određen do 09.01.2024. godine, čime je prekoračen zakonski rok od 15 dana za podnošenje prijava, kako je predviđeno relevantnim zakonodavstvom. Štaviše, izabrani kandidat nije ispunio kriterijume navedene u konkursu, koji nisu bili u skladu sa zahtevima pravilnika za ovu poziciju, tačnije kriterijum o tri (3) godine radnog iskustva, jer je dostavio dokaz samo o 16 meseci iskustva. Štaviše, radni odnos mora biti uspostavljen ugovorom o radu, a ne aktom o imenovanju.

Do toga je došlo zbog nedostatka interne kontrole i nepoštovanja važećih propisa i zakona.

Uticaj Slabosti u procesima zapošljavanja imenovanjem službenika na rukovodeće pozicije bez pokretanja otvorenog i javnog konkursa, kao i nepoštovanjem zakonski utvrđenih kriterijuma i rokova, negativno utiču na transparentnost i kredibilitet procesa zapošljavanja.

Preporuka A1 Ministar mora da obezbedi da se svi procesi zapošljavanja sprovedu u skladu sa utvrđenim pravilima i zakonima, pokretanjem otvorenih i javnih konkursa za svaku upražnjenu poziciju. Neophodno je poštovati kriterijume i procedure zapošljavanja kako bi se garantovala transparentnost i jednakost u procesima zapošljavanja.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Ne slažu se).

Opširnije vidi Dodatak I.

Pitanje A2 - Prekoračenje planiranog budžeta i neplanirane subvencije

Nalaz Prema odluci od 13.03.2024. godine o javnom pozivu za predloge projekata u oblasti umetnosti, kulture i nasleđa za 2024. godinu, tačka 2, finansijska podrška za projekte nevladinih organizacija i pojedinaca biće obezbeđena iz Budžeta Ministarstva kulture, omladine i sporta / Odeljenja za kulturu u iznosu od 2,000,000 € za projekte u oblasti umetnosti i kulture, dok 400,000 € iz Odeljenja za nasleđe za projekte u oblasti kulturnog nasleđa. Štaviše, Uredba MF br. -04/2017 o kriterijumima, standardima i procedurama za javno finansiranje nevladinih organizacija kao i Uredba br. 09/2015 o subvencijama u oblasti kulture, kulturnog nasleđa, omladine i sporta ne predviđaju finansiranje javnih institucija.

Tokom testiranja, primetili smo da je MKOS, suprotno budžetskim ograničenjima utvrđenim u odluci za javne pozive, prekoračio planirani budžet prilikom procene projekata i subvencionisao druge institucije koje nisu planirane budžetom:

- Odeljenje za kulturu podržalo je projekte u vrednosti od 4,104,229 €, dok je Odeljenje za kulturno nasleđe podržalo projekte u vrednosti od 840,801 €, što je preko 100% više od planiranog budžeta na osnovu javnog poziva.
- MKOS je subvencionisao Radio-televiziju Kosova (RTK) u iznosu od 140,000 € za prenos utakmica nacionalne fudbalske reprezentacije, uprkos činjenici da je RTK javni medij i kao takav ga finansira Skupština Kosova.

To se dogodilo zbog lošeg funkcionisanja internih kontrola.

Uticaj Prekoračenje planiranog budžeta javnim pozivima za subvencije i način finansiranja RTK povećava rizik ulaska u obaveze bez budžeta, može uticati na nestručnu procenu projekata i podržavati projekte koji nisu u skladu sa utvrđenim ciljevima.

Preporuka A2 Ministar mora da osigura da je budžet planiran za subvencije u skladu sa budžetskim ograničenjima i da se ostalo finansiranje sprovodi na transparentan i opravdan način, izbegavajući ne budžetirane obaveze i osiguravajući da su podržani projekti u skladu sa definisanim ciljevima.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Ne slažu se).

Opširnije vidi Dodatak I.

Pitanje A3 – Prekoračenje zakonskih rokova kao vršilac dužnosti

Nalaz Prema Zakonu br. 08/L-197 o javnim službenicima, član 35 stav 3 navodi da: Javni službenik ne može biti imenovan za vršioca dužnosti duže od šest (6) meseci. Kada se pozicija ne može popuniti u roku od šest (6) meseci, ovaj period se može produžiti za najviše dodatnih šest (6) meseci.

Ministarstvo je Odlukom imenovalo 49 vršilaca dužnosti, od kojih:

- 28 slučajeva u MKOS-u;
- 14 slučajeva u Nacionalnoj biblioteci Kosova (NBK) i
- Sedam (7) predmeta u Državnom arhivu Kosova (ANUK).

Takođe, u 11 slučajeva smo primetili da su redovna radna mesta obavljali vršioci duži od zakonski propisanog perioda od dvanaest (12) meseci, kao što sledi:

- Sedam (7) u Ministarstvu;
- Jedan (1) u ANUKK-u;
- Dva (2) u NBK-u; i
- Jedan (1) u AUSKK.

Ova situacija je uzrokovana kašnjenjem u završetku propisa za organizaciju i sistematizaciju radnih mesta u skladu sa zakonskim zahtevima.

Uticaj Držanje pozicija sa vršiocima dužnosti duže od zakonski propisanog mandata rizikuje da će različite pozicije obavljati osobe koje ne ispunjavaju potrebne/definisane kriterijume za odgovarajuće pozicije.

Preporuka A3 Ministar mora da obezbedi poštovanje zakonskih rokova utvrđenih zakonom za vršioca dužnosti, finalizaciju internog zakonodavstva kako bi se pozicije popunile redovnim zaposlenima.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

Pitanje B3 – Kašnjenja u obrazloženju subvencija

Nalaz Ministarstvo, sa ciljem podrške razvoju kulture uopšte, između ostalog, subvencionise i razne kulturne i sportske projekte, bilo da su javnih ili ne javnih subjekata. Subvencije se daju u obliku avansa kako bi se opravdale prema sporazumima koji se potpisuju uglavnom na kraju godine, dok su nosioci projekata dužni da opravdaju nastale troškove na osnovu rokova predviđenih u ugovorima.

U dva (2) testirana slučaja, u ukupnom iznosu od 833,595 €, korisnici subvencija nisu podneli izveštaje kojima se opravdavaju rashodi u rokovima predviđenim potpisanim sporazumima, koji su prema sporazumima trebalo da budu zaključeni. Kao rezultat toga, oni i dalje izgledaju otvoreno. Ovi slučajevi su sledeći:

- Džudo savez u iznosu od 533,595 €; i
- Rukometni savez u iznosu od 300,000 €;
-

Do toga je došlo zbog nepravilnog funkcionisanja sistema za praćenje rashoda federacija od strane MKOS-a i nedostatka adekvatnih mehanizama koji bi zahtevali od korisnika da izveštavaju o subvencionisanim projektima.

Utica Neuspeh u obrazlaganju i izveštavanju o subvencionisanim projektima od strane korisnika subvencija u skladu sa uslovima navedenim u potpisanim sporazumima onemogućava potvrdu da li su ciljevi ministarstva i vrednost za novac postignuti. Istovremeno, to može oštetiti budžet ministarstva i povećati mogućnost korišćenja sredstava u druge svrhe.

Preporuka B3 Ministar mora da obezbedi da svi subvencionisani projekti budu opravdani u predviđenom roku i da budu u skladu sa zahtevima memoranduma, potkrepljeni važećim dokumentima propisanim uredbom o subvencijama i transferima. U slučajevima neosnovanih subvencija, trebalo bi preduzeti pravne mere, kako je predviđeno relevantnim sporazumima.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Ne slažu se).

Opširnije vidi Dodatak I.

Pitanje B4 - Kašnjenje u plaćanju neizmirenih obaveza

Nalaz Prema članu 39.1 Zakona br. 03/L-048 o upravljanju javnim finansijama i odgovornosti, "Svaka važeća faktura i zahtev za plaćanje robe i usluga isporučenih i/ili izvršenih radova za budžetsku organizaciju moraju biti plaćeni u roku od trideset (30) kalendarskih dana od prijema fakture."

U osam (8) slučajeva, fakture u iznosu od 165,052 € nisu plaćene u zakonski propisanom roku. Kašnjenja se kreću od 11 do 179 kalendarskih dana.

Kašnjenja su uzrokovana nedostatkom budžetskih sredstava i lošim planiranjem ispunjavanja obaveza prema utvrđenim rokovima.

Uticaj Kašnjenja u plaćanjima dobavljačima povećavaju rizik da će se ministarstvo u budućim periodima suočiti sa sudskim/izvršnim tužbama koje istovremeno rezultiraju dodatnim troškovima, opterećujući budžet ministarstva.

Preporuka B4 Ministar mora da obezbedi uspostavljanje efikasnog sistema u kome se sve fakture obrađuju za plaćanje blagovremeno prema zakonski utvrđenom roku.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

Pitanje B5 – Kašnjenje u zaključivanju avansa za službena putovanja

Nalaz Prema AI br. 2004/07 – o službenim putovanjima, član 8 i član 9, stav 1 Uredbe (VRK) br. 06/2023 o naknadi troškova službenih putovanja i reprezentacije predviđa da se “Zahtev za naknadu troškova i manjih troškova, zajedno sa svim dokazima o finansijskim troškovima, podnosi nadležnoj jedinici za budžet i finansije u roku od petnaest (15) radnih dana od dana završetka službenog putovanja“. Isto tako, član 10, stav 4 predviđa da “U slučaju da službenik ne vrati iznos, on će biti zadržan prema sistemu plata“.

MKOS je u članu 20. Godišnjih finansijskih izveštaja (GFI) prijavio neopravdane avanse za službena putovanja u iznosu od 40,984 €. Od ovog iznosa, 19,590 € su bili ne zaključeni avansi iz prethodnih godina (2010-2023), dok su ne zaključeni avansi za 2024. godinu iznosili 21,394 €, što je prekoračilo zakonski rok od 15 dana.

Ova situacija je rezultat nedostatka odgovarajućih pravnih mera od strane ministarstva za vraćanje sredstava od nadležnih zvaničnika.

Uticaj Neuspeh u opravdavanju troškova službenih putovanja i neuspeh u zaključivanju avansa u zakonskom roku povećava rizik da je novac korišćen suprotno nameni, važećim pravilima ili zloupotrebi javnih sredstava.

Preporuka B5 Ministar mora da obezbedi da svi avansi za službena putovanja budu opravdani, a nepotrošeni iznosi vraćeni u roku od 15 dana nakon povratka sa putovanja. U suprotnom, trebalo bi da obezbedi da se protiv odgovornih lica koja nisu opravdala ili vratila primljena sredstva - avanse preduzmu zakonske mere.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

2.3 Ostala pitanja finansijskog upravljanja i usklađenosti

2.3.1 Plate i dnevnice

Konačni budžet za plate i dnevnice u 2024. godini iznosio je 6,733,377 €, od čega su nastali rashodi u iznosu od 6,702,027 €. Broj zaposlenih prema budžetu bio je 816, dok je na kraju godine njihov broj bio 725.

Pitanje A4 – Nedonošenje internih propisa u skladu sa zakonskim odredbama

Nalaz Član 34. Uredbe (VRK) br. 06/2024 o klasifikaciji radnih mesta u državnoj službi propisuje da: "Institucije u okviru delokruga ove uredbe dužne su da pripreme klasifikaciju i grupisanje radnih mesta u skladu sa ovom uredbom i katalogom radnih mesta, najkasnije u roku od tri (3) meseca od stupanja na snagu ove uredbe."

MKOS i Agencija za upravljanje spomen- kompleksima Kosova (AUSKK) su izradili relevantne propise, ali oni još uvek nisu finalizovani. U međuvremenu, Nacionalna biblioteka Kosova još uvek nije sastavila svoj pravilnik, iako je to propisano važećim zakonom.

Nedavne zakonske promene koje utiču na sektore MKOS-a, kao što su oblasti omladine i sporta, stvorile su potrebu za preispitivanjem nekih aspekata propisa, što je dovelo do kašnjenja u njihovom usvajanju.

Uticaj Neuspeh u finalizaciji propisa za klasifikaciju i grupisanje radnih mesta u skladu sa zakonskim odredbama može dovesti do kašnjenja u sprovođenju zahteva predviđenih ovim pravilnikom. Ova kašnjenja mogu uticati na pravilno funkcionisanje relevantnih institucija i sprovođenje politika u skladu sa zakonskim promenama, stvarajući neizvesnost u upravljanju i sprovođenju administrativnih procesa.

Preporuka A4 Ministar mora da obezbedi ubrzanje procesa izrade i usvajanja propisa, obezbeđujući blisku koordinaciju između institucija i poštujući rokove utvrđene važećim propisima.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

2.3.2 Robe i usluge i komunalije

Konačni budžet za robu i usluge u 2024. godini iznosio je 25,356,341 €, od čega je potrošeno 23,084,508 €. Rashodi za robu i usluge odnose se na nabavku potrošnog materijala, održavanje, IT opremu, gorivo, troškove zakupnine, ugovorne usluge, komunalne usluge itd.

Pitanje A5 - Angažovanje konsultanata putem postupaka javne nabavke za pokrivanje redovnih pozicija

Nalaz Prema Pravilima za nabavku specifičnih usluga (individualni konsultanti/izvođači radova), član 3.1 predviđa da se ova pravila primenjuju samo na nabavku specifičnih usluga koje se ne mogu nabaviti putem postupaka zapošljavanja prema Zakonu o javnim službenicima br. 06-L-114. Specifične usluge koje se ne mogu pružiti putem postupaka zapošljavanja su stručne usluge koje su Ugovornom organu potrebne, ali ne može da ispuni zahteve sa svojim postojećim osobljem. Dalje, član 3.2 predviđa da je pojedinačni konsultant/izvođač radova specijalista u određenoj oblasti, koga je angažovao Ugovorni organ u ulozi savetnika.

Tokom 2024. godine, MKOS (uključujući zavisne institucije) je angažovalo 153 konsultanta sa ugovorima za određene usluge putem postupaka javne nabavke, kao što su:

- 149 u MKOS-u;
- Tri (3) u AUSKK; i
- Jedan (1) u NBK-u.

Ovi ljudi su bili angažovani na redovnim pozicijama, kao što su administrativni, pravni, finansijski, arhivski, IT, vozač, istoričar, etnolog itd.

Do toga je došlo zbog nepravilnih kontrola i nepravilne primene zakonskih zahteva.

Uticaj Angažovanje osoblja za redovne pozicije sa ugovorima za određene usluge putem postupaka javnih nabavki utiče na nepoštovanje zakonskih zahteva i izbor osoblja sa neadekvatnim iskustvom i kvalifikacijama za određene pozicije.

Preporuka A5 Ministar mora da obezbedi da redovna radna mesta budu uključena u plan zapošljavanja i da se njihovo zapošljavanje sprovodi kroz redovne postupke zapošljavanja u skladu sa zakonskim zahtevima.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

Pitanje A6 - Prekoračenje ugovorne vrednosti

Nalaz Članom 1. stavom 1.4. ugovora predviđeno je da ugovor stupa na snagu 16.10.2023. godine i završava se 15.10.2026. godine. Takođe, prema članu 4 ugovora, ukupna cena ponude biće u finansijskoj vrednosti od 800,000 € (+/-30%).

Iz revizije plaćanja za okvirni ugovor "Usluge produkcije televizijskih spotova i dokumentarnih filmova za potrebe MKOS-a" potpisan 16.10.2023. godine u iznosu od 800,000 € (+/- 30%), primetili smo da je MKOS izvršio plaćanja u iznosu od 1,062,093 €. Stoga je vrednost plaćanja premašila vrednost ugovora (+30%) za 22,093 €.

Do ovoga je došlo zbog nedostatka internih kontrola tokom sprovođenja okvirnog ugovora.

Utica Nedostatak efikasnih kontrola u upravljanju ugovorima, prihvatanje usluga/snabdevanja preko ograničenja dozvoljenih ugovorom, uticaj na realizaciju plaćanja koja nisu u skladu sa ugovorom, neplanirani troškovi i ograničavanje finansiranja drugih projekata, takođe utičući na transparentnost u pogledu trošenja javnih sredstava.

Preporuka A6 Ministar treba da ojača mehanizme interne kontrole za upravljanje okvirnim ugovorima, osiguravajući da su rashodi u skladu sa ugovorenim vrednostima, kako bi se izbeglo prekoračenje budžeta i efikasno korišćenje budžeta.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

Pitanje A7 - Praćenje upravljanja ugovorima van elektronskih nabavki

Nalaz Prema članu 70, stav 70.24.f. Uredbe br. 001/2022 o javnim nabavkama propisuje da: „Menadžer ugovora je dužan da obezbedi da se svi zapisi o upravljanju ugovorima pripreme, održavaju i arhiviraju u modulu za upravljanje ugovorima u elektronskom sistemu nabavki.“

Tokom testiranja sedam (7) ugovora vrednih 1.661.385 €, primetili smo da menadžeri ugovora/projekata nisu održavali i arhivirali upravljanje ugovorima i procene učinka izvođača radova putem elektronskog sistema javnih nabavki.

To se dogodilo zbog lošeg funkcionisanja internih kontrola.

Utica Ne vođenje i ne arhiviranje ugovora putem sistema javnih nabavki može dovesti do neispunjavanja zakonskih zahteva, kao i do nemogućnosti da rukovodstvo blagovremeno dobije informacije u vezi sa napretkom i učinkom ugovora.

Preporuka A7 Ministar treba da obezbedi da svi rukovodioci projekata primenjuju upravljanje ugovorima putem elektronskog sistema javnih nabavki, sa ciljem lakšeg nadzora od strane rukovodstva ili drugih potencijalnih korisnika.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

Pitanje A8 – Nedostatak prethodnog obaveštenja

Nalaz Član 6, stav 6.2 Uredbe o javnim nabavkama propisuje: “Ako UA namerava da dodeli ugovore tokom narednog perioda od 12 meseci, jedan ili više ugovora za robu, usluge ili radove čija je procenjena vrednost 500,000 € ili više, rok za pripremu indikativnog obaveštenja od strane službenika za javne nabavke je: a. U slučaju prethodnog obaveštenja za robu ili usluge, što je pre moguće nakon početka fiskalne godine.

Ministarstvo je 23.12.2024. godine zaključilo ugovor „Usluge produkcije televizijskih spotova i dokumentarnih filmova za potrebe MKOS-a i podređenih institucija“, u iznosu od 1,500,000 €. Međutim, MKOS nije pripremio i objavio preliminarno obaveštenje na početku godine kako je to propisano propisima.

To se dogodilo kao rezultat lošeg funkcionisanja internih kontrola.

Uticaj Nedostatak prethodnog obaveštenja utiče na nepoštovanje pravila javnih nabavki i istovremeno smanjuje transparentnost kako bi ponuđači bili obavešteni i pripremljeni u realnom vremenu za potencijalne nabavke.

Preporuka A8 Ministar mora da obezbedi da se prethodno obaveštenje pripremi i objavi u skladu sa pravilima utvrđenim Uredbom o javnim nabavkama.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

Pitanje B6 - Loše planiranje i kašnjenje u prijemu robe**Nalaz**

Prema članu 2, stavu 2.1 ugovora, uslovima isporuke i članu 11, raspored izvršenja posebnih uslova određuje rokove za isporuku robe.

Tokom testiranja u tri (3) slučaja ugovora u MKOS-u, primetili smo da uslovi/odredbe navedeni u ugovoru nisu poštovani, kao što su:

- NBK je zaključio ugovor (mini-tender) "Štampanje raznih materijala za potrebe NBK povodom 80. godišnjice Biblioteke" u iznosu od 5,282 € dana 20.11.2024. Prema otpremnici, komisija za prijem je prihvatila robu 09.12.2024. godine, nakon zaključenja ugovora.
- Ministarstvo je zaključilo ugovor vredan 12,600 €, podeljen u dva lota, 28.07.2023. Tokom testiranja isplate za Lot 2, u iznosu od 3,598 €, za "Snabdevanje tepisima za potrebe MKOS-a", primećeno je da je EO isporučio nabavku u skladu sa uslovima ugovora. Međutim, Ministarstvo je zahtevalo promenu uzorka, što nije bilo moguće za poslodavca. Štaviše, od tri (3) uzorka koje je dostavio EO, ministarstvo je odabralo jednu vrstu tepiha, popunjavajući samo jednu od pozicija Lota 2, dok druga pozicija uopšte nije završena.
- Ugovor za "Opremanje programom Archicad 26 za MKOS i podređene institucije" u iznosu od 92,942 €, potpisan 11.07.2023. godine, nije bio u potpunosti završen, tačnije deo za obuku osoblja u iznosu od 5,124 € (do trenutka završetka revizije 11.03.2025. godine).

Razlozi za nedostatke tokom realizacije ugovora bili su loše planiranje, nepoštovanje rokova ugovora i nemogućnost ASHl-ja da interveniše u antivirusu instaliranom na računarima institucija.

Uticaj

Neblagovremeno ispunjenje ugovora od strane EO može prouzrokovati kašnjenja u sprovođenju predviđenih aktivnosti. Takođe, dodatni zahtevi i izmene u snabdevanju od strane ministarstva povećavaju rizik od finansijskog gubitka jer može biti primorano da plati dodatne troškove EO.

Preporuka B6

Ministar treba da ojača unutrašnje kontrole kako bi se sprečila kašnjenja i nepoštovanje rokova, boljim planiranjem procesa snabdevanja i obuke, i osiguravanjem da ekonomski operateri poštuju utvrđene rokove i uslove.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

2.3.3 Subvencije i transferi

Konačni budžet za subvencije i transfere iznosio je 25.356.341 €, od čega je potrošeno 23.084.508 €. Oni se uglavnom bave podrškom raznim kulturnim, sportskim, omladinskim i projektima kulturnog nasleđa.

Pitanje A9 - Formiranje komisije za procenu i žalbe za subvencije koje nisu u skladu sa zakonskim zahtevima

Nalaz

Uredba MF br. -04/2017 o kriterijumima, standardima i procedurama za javno finansiranje nevladinih organizacija, član 8 – Odbor za evaluaciju, propisuje: Odbor za evaluaciju sastoji se od pet (5) članova, i to: 1. predstavnik iz relevantne jedinice, u okviru koje se planira. 2. dva predstavnika iz grupe spoljnih stručnjaka, od kojih jedan mora biti predstavnik nevladinih organizacija, koji će biti izabrani putem javnog poziva koji će sprovesti pružalac finansijske podrške; 3. dva predstavnika institucije koja pruža finansijsku podršku, od kojih jedan mora biti iz relevantne budžetske/finansijske jedinice. 4. Pored redovnih članova Komisija za procenu iz stava 3. ovog člana, pružalac finansijske podrške mora odlukom da obezbedi i jednog (1) rezervnog člana, koji će, po potrebi, zameniti člana Komisija za procenu koji ima sukob interesa.

Dalje, član 9 - Komisija za žalbe, predviđa da: Članovi koji su učestvovali u pregledu prijave u okviru Komisija za procenu i politički imenovani kandidati ne mogu učestvovati u Odboru za žalbe.

Tokom testiranja procesa dodele subvencija, uočili smo slabosti u formiranju Komisija za procenu i žalbe, kao što su:

- Komisija za procenu projekata formirana je kršeći propise, jer nijedan član iz nadležne jedinice – odeljenja za kulturu ili odeljenja za finansije – nije imenovan u komisiju (osim jednog rezervnog člana).
- Dok je za javni poziv „Fond za mobilnost 2024, Sport-Mladi-Umetnost, Kultura-Kulturno nasleđe“ sa odvojenim odlukama, prvobitno 13.05.2024. godine formirana komisija za procenu prijave, dok je 14.06.2024. godine formirana komisija za žalbe. Međutim, u ovim odlukama, isti službenik iz sportskog odeljenja je imenovan za člana oba odbora.

Do toga je došlo kao rezultat nepravilne kontrole tokom formiranja odbora.

Uticaj

Formiranje Komisija za procenu i za žalbe kršeći propise može dovesti do sukoba interesa i nedostatka transparentnosti, ugrožavajući zakonitost procesa i njegov kredibilitet.

Preporuka A9 Ministar treba da obezbedi da se odbori za evaluaciju i žalbe formiraju u skladu sa propisima i da uključuju članove iz svih relevantnih odeljenja, kako bi se osigurala nepristrasnost, transparentnost i poštovanje zakonskih procedura.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Ne slažu se).

Opširnije vidi Dodatak I

2.3.4 Kapitalne investicije

Konačni budžet za kapitalne investicije iznosio je 43.131.166 €, od čega je potrošeno 26.172.158 €. Uglavnom se bave obnavljanjem spomenika kulturne baštine, izgradnjom sportskih hala, kulturnih i omladinskih centara itd.

Pitanje B7 - Kašnjenja u realizaciji radova

Nalaz Prema članovima 61.6, 61.19 i 61.20 Pravilnika o javnim nabavkama i Operativnih smernica, oni utvrđuju da: Menadžeri ugovora su odgovorni za upravljanje ugovorom i moraju osigurati da EO izvršava ugovor u skladu sa uslovima navedenim u ugovoru. Štaviše, svaki javni ugovor ima definisan vremenski okvir za realizaciju.

Tokom revizije, u dva (2) slučaja smo primetili da radovi nisu završeni u skladu sa rokom predviđenim ugovorom, i to:

- MKOS je 30.07.2020. godine potpisao Memorandum o saradnji sa opštinom Suvareka za sufinansiranje projekta „Izgradnja Doma kulture Uke Bitići - Suvareka“. Ugovor za realizaciju ovog projekta vrednog 2,712,712 € potpisala je Opština 15.08.2023. godine. Prema tački 17.2 Posebnih uslova ugovora (PUU), rok za završetak radova bio je 75 kalendarskih dana, odnosno do 13.11.2023. godine. Uprkos tome, projekat je završen 20.12.2024. godine, sa zakašnjenjem od oko 490 radnih dana.
- AUSKK je potpisao ugovor za projekat „Konzervacija i izgradnja Spomen-kompleksa - Istorijskog - Štaba ZOD-a OVK i Muzeja u Glođanu, Faza III - Ponovni tender“ u vrednosti od 2,314,764 €, dana 24.10.2024. Rok za završetak projekta bio je određen za 31.12.2024. godine, ali do kraja godine završeno je i plaćeno samo oko 50% radova, dok je projekat ostao nedovršen.

Prema obrazloženjima koja su dali menadžeri ugovora, uzroci kašnjenja su uglavnom vremenski uslovi, produženje procedura za odobravanje dodatnih radova i neplanirani radovi.

Uticaj Kašnjenja u završetku projekata utiču na povećanje ugovornih obaveza koje mogu imati budžetske implikacije u narednim godinama, a takođe utiču i na ne ostvarivanje postavljenih ciljeva ministarstva.

Preporuka B7 Ministar, preko odgovornih lica, treba da pruži sveobuhvatnu analizu započetih projekata i utvrdi razloge kašnjenja ugovora i preduzme mere za njihovu realizaciju/završetak.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

2.3.5 Uobičajeni problemi za određene ekonomske kategorije

Sledeća su uobičajena pitanja za kapitalne investicije, kao i za robu i usluge.

Pitanje A10 - Nedostaci u definiciji tehničkih specifikacija

Nalaz Pozivajući se na član 28, stav 7 Zakona br. 04/L-042 o javnim nabavkama u Republici Kosovo, „Ugovorni autoritet neće sastaviti tehničke specifikacije koje se odnose na određeni artikal ili izvor, ili na detaljan proces, ili na bilo koji prepoznatljiv znak, tip ili poreklo ili na bilo koju proizvodnju. Bez obzira na gore navedeno, Ugovorni autoritet može, u izuzetnim okolnostima, sastaviti tehničke specifikacije ili napraviti takvu specifičnu referencu, ako Ugovorni autoritet jasno utvrdi da nije moguće sastaviti dovoljno preciznu i razumljivu specifikaciju predmeta relevantnog ugovora, u skladu sa stavom 3-6. ovog člana ili na drugi način; pod uslovom da je svaka takva referenca praćena rečima „ili ekvivalentno“

Iz testiranih uzoraka, primetili smo da su u dva (2) slučaja, prilikom izrade tehničkih specifikacija, korišćene tehničke specifikacije koje se odnose na određeni članak ili izvor, ali nisu bile praćene izrazima ili rečima „ekvivalentno“ kako je to propisano zakonom. Ovi su primećeni na sledeći način:

- Ugovor za „Građevinske radove na realizaciji detaljnog arhitektonskog i inženjerskog projekta za proširenje i renoviranje Gradskog stadiona u Štimlju - Ponovno tenderisanje“, n; u tenderskoj specifikaciji su bili potrebni čelični radijatori od „Fabrike radijatora“ Gnjilane; I
- Ugovor za „Nabavku radne opreme i materijala neophodnog za restauraciju - konzervaciju artefakata i ormarića za Narodni muzej Kosova, drugi ponovljeni tender“, zahtevao je u specifikaciji poziciju usisivača za površinsko čišćenje artefakata kod proizvođača Bosch.

Do toga je došlo zbog neadekvatne pažnje tokom pripreme tehničkih specifikacija od strane jedinica koje su podnale zahtev.

Uticaj Ne uključivanje izraza „ili ekvivalentno“ u tehničke specifikacije ograničava konkurenciju između ekonomskih operatera i povećava rizik favorizovanja određenih operatera. To bi moglo dovesti do manje konkurentnih ponuda i viših cena za ministarstvo.

Preporuka A10 Ministar mora da poveća nivo kontrole i odgovornosti tako da subjekti koji podnose zahtev, prilikom izrade tehničkih specifikacija, moraju da uključe izraz „ili ekvivalent“ kada pominju konkretna imena ili proizvode, kako bi se ispunili zakonski zahtevi.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se).

4 Sažeta informacija o planiranju i implementaciji budžeta

U ovom poglavlju dali smo sažetak informacija o izvorima budžetskih sredstava, utrošku sredstava i prikupljenim prihodima, po ekonomskim kategorijama. Ovo je ilustrovano kroz sledeće tabele i grafikone:

Tabela 1. Rashodi prema izvorima budžetskih sredstava (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet ⁶	2024 Troškovi	2023 Troškovi	2022 Troškovi
Izvori fondova	88,118,721	82,989,100	62,249,462	46,211,509	25,103,236
Grant Vlade – Budžet	88,001,131	82,629,451	62,108,869	46,078,554	24,930,327
Prenete iz prethodne godine	0	29,587	11,652	4,828	10,456
Sopstveni prihodi	117,590	117,590	8,250	23,178	6,065
Unutrašnje donacije	0	18,898	0	10,000	0
Spoljne donacije	0	193,575	120,691	94,949	156,388

Konačni budžet je niži od početnog budžeta za 5.129.621€, uglavnom kao rezultat odluka Vlade o budžetskim uštedama.

U 2024. godini, MKOS je potrošio 75% konačnog budžeta, odnosno 62.249.462€, što je smanjenje od 3% u odnosu na prethodnu godinu..

Tabela 2. Rashodi sredstava po ekonomskim kategorijama (u €)

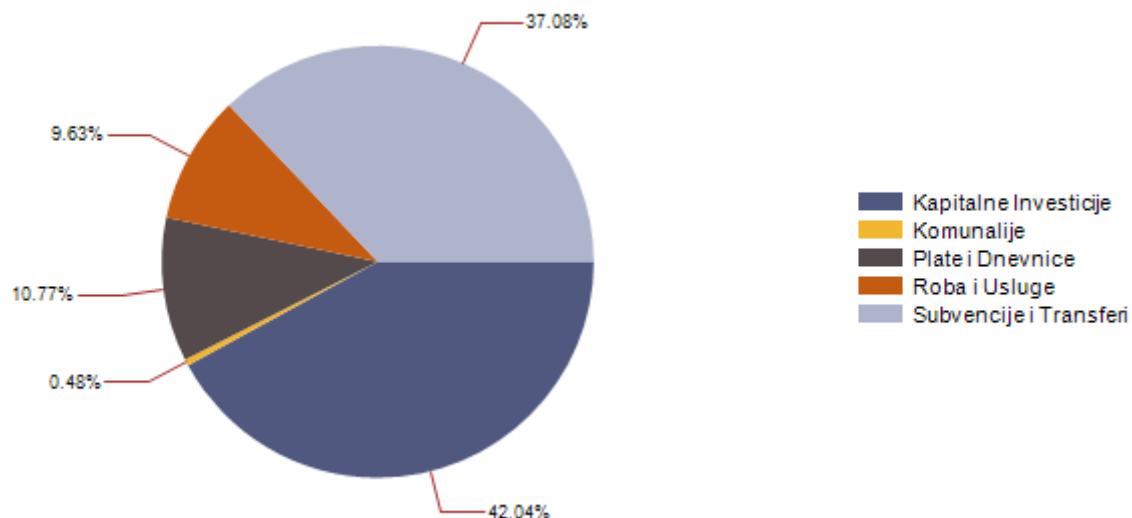
Opis	Početni budžet	Završni budžet	2024 Troškovi	2023 Troškovi	2022 Troškovi
Trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama	88,118,721	82,989,100	62,249,462	46,211,509	25,103,236
Plate i Dnevnice	6,958,236	6,733,377	6,702,027	6,226,003	4,880,533
Roba i Usluge	5,120,027	7,267,784	5,993,349	4,553,493	3,152,252
Komunalije	483,908	500,433	297,419	394,313	264,618
Subvencije i Transferi	17,116,550	25,356,341	23,084,508	22,037,975	13,021,111
Kapitalne Investicije	58,440,000	43,131,166	26,172,158	12,999,725	3,784,720

Objašnjenja za promene u budžetskim kategorijama data su u nastavku:

- Konačni budžet za plate i dnevnice u poređenju sa početnim budžetom smanjen je za 224,859 €. Ovo smanjenje je prvobitno rezultat odluke Vlade o smanjenju budžeta u iznosu od 319,536 €, a zatim je došlo do povećanja zbog dodele donatorskih grantova u iznosu od 94,677 €. Izvršenje za ovu kategoriju je bilo 99,5% budžeta;
- Konačni budžet za robu i usluge u poređenju sa početnim budžetom povećan je za 2,147,757 €. Na povećanje su uticala kretanja budžeta prema odlukama o transferima između ekonomskih kategorija u iznosu od 2,016,463 €, preneti sopstveni prihodi u iznosu od 29,587 €, kao i raspodela iz određenih donatorskih grantova u iznosu od 101,707 €. Izvršenje budžeta za ovu kategoriju bilo je 82,5%;
- Konačni budžet za opštinske rashode u poređenju sa početnim budžetom povećan je za 16,525 €, pod uticajem budžetskih promena u skladu sa odlukama o transferu. Izvršenje budžeta za ovu kategoriju bilo je 59,4%;
- Konačni budžet za subvencije i transfere u poređenju sa početnim budžetom povećan je za 8,239,791 €. Na povećanje su uticala kretanja budžeta prema odlukama o transferima između ekonomskih kategorija u iznosu od 1,296,088 €, odluke Vlade u iznosu od 6,932,639 € i raspodela iz određenih donatorskih grantova u iznosu od 11,064 €. Budžetska potrošnja u ovoj kategoriji iznosila je 91%;
- Budžet za kapitalne investicije u poređenju sa početnim budžetom smanjen je za 15,308,834 € kao rezultat zahteva za transfer i odluka Vlade u iznosu od 15,303,834 € i raspodele iz određenih donatorskih grantova u iznosu od 5,000 €. Konačna potrošnja budžeta u ovoj kategoriji bila je 61%. Ovaj nizak nivo sprovođenja je rezultat ne pokretanja/sprovođenja postupaka javnih nabavki za kapitalne projekte, otkazivanja postupaka i ne pokretanja zahteva od strane jedinica koje su podnele zahteve.

Neki od projekata koji su doprineli niskom izvršenju budžeta bili su:

- Memorijalni kompleks "Adem Jashari" Prekaz-Srbica, u iznosu od 2,000,000€. Projekat je ponovo ponuđen na tenderu i zbog žalbi ekonomskih operatera, slučaj je ostao u TRN-u nekoliko meseci. Ugovor je potpisan u avgustu 2024. godine, ali zbog niske dinamike terenskih radova, sredstva su ostala višak;
- Pozorište i opera dr Ibrahim Rugova, slučaj je mesecima bio u TRN. Ugovor vredan 2,700,000 € potpisan je početkom januara 2025. godine, i kao rezultat toga, ceo iznos je ostao u suficitu;
- Renoviranje stadiona "Adem Jashari" u Mitrovici, zbog niske dinamike terenskih radova, budžet projekta od 1,724,757 € je ostao u suficitu;
- Renoviranje Gradskog stadiona u Gnjilanu u vrednosti od 5,000,000 € je dva puta tokom 2024. godine propalo u fazi javne nabavke;
- Izgradnja Gradskog stadiona u Peći u vrednosti od 1,500,000 € nije završena 2024. godine, jer je proces bio u fazi ponovne procene dosijea, prema odluci ORN-a;
- Izgradnja gradskog stadiona u Uroševcu u vrednosti od 1,500,000 € bila je u procesu ponovne procene tendera, prema odluci TRN-a;
- Izgradnja Nacionalnog džudo centra u Peći, u vrednosti od 2,500,000 €, nije uspela u fazi tendera (prema mišljenju komisije za evaluaciju, nije bilo odgovarajuće ponude) itd.

Prihodi koje je MKOS ostvarilo u 2024. godini iznosili su 78,929€. Ovi prihodi su ostvareni uglavnom iz: administrativnih taksi, učešća i prihoda iz prethodne godine.

Tabela 3. Prihodi (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2024 Prijemi	2023 Prijemi	2022 Prijemi
Ukupno prihodi	113,426	113,426	78,929	88,847	139,703
Neporeski prihodi	113,426	113,426	51,648	65,999	54,077
Ostali prihodi	0	0	27,281	22,848	85,625

4 Napredak u implementaciji preporuka

Izveštaj o reviziji za GFI Ministarstva kulture, omladine i sporta za 2023. godinu rezultirao je sa 13 preporuka. Ministarstvo je pripremilo Akcioni plan u kojem je opisano kako će sprovesti date preporuke.

Do kraja naše revizije iz 2024. godine, šest (6) preporuka je sprovedeno, dok sedam (7) još uvek nije sprovedeno, kao što je prikazano na grafikonu 2 ispod.

Za potpuniji opis preporuka i načina na koji su one adresirane, pogledajte Tabelu 4 (ili Tabelu preporuka).

Grafikon 2. Napredak u sprovođenju preporuka iz prethodne godine

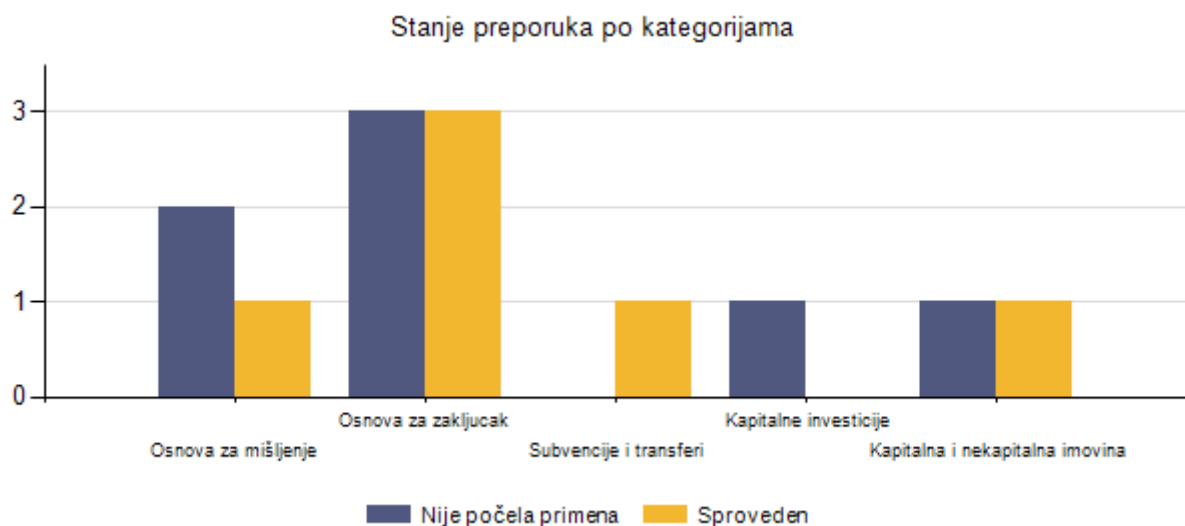

Tabela 4 Rezime preporuka iz prethodne godine

Br.	Oblast revizije	Preporuke za 2023	Preduzete akcije	Status
1.	Osnova za mišljenje	Ministar, preko nadležnih službenika, mora da obezbedi da, formalnim procedurama, projekti koji se finansiraju za opštine za koje su izvršeni tehnički prijemi prenesu vlasništvo i istovremeno ih izbrišu iz imovinskih registra ministarstva. Takođe, da se obezbedi da se registracija kapitalne imovine primenjuje u cilju očuvanja imovine i ispravnog prikazivanja njihove vrednosti u GFI.	Slična situacija je primećena i tokom 2024. godine.	Nije počela primena
2.	Osnova za mišljenje	Ministar mora da obezbedi da se rashodi planiraju i realizuju prema odgovarajućim ekonomskim kategorijama, kako bi se omogućilo njihovo fer izveštavanje prema računovodstvenim	Čak i u 2024. godini, identifikovani su slučajevi	Nije počela primena

		standardima javnog sektora u skladu sa računovodstvenim planom.	pogrešne klasifikacije plaćanja koji su uticali na fer prikazivanje rashoda u GFI-u.	
3.	Osnova za mišljenje	Ministar, preko relevantnih službenika, mora da pojača kontrole i mora da obezbedi da su finansijske vrednosti isplata i primanja prikazane pošteno i tačno u GFI.	MKOS je preduzeo neophodne mere za sprovođenje ove preporuke.	Sprovedena
4.	Osnova za zaključak	Ministar, preko odgovornih službenika, mora da obezbedi da se primenjuju odgovarajuće kontrole pri primeni postupaka nabavki, poštovanje zakonskih odredbi koje garantuju konkurenciju i vrši se izvršenje uslova plaćanja predviđenih po vrsti ugovora, kako se ne bi stvarali rashodi preko planskih i dozvoljenih granica. Takođe, planiranje nabavke treba da bude urađeno u bliskoj saradnji između službenika za nabavke, odeljenja za budžet i jedinica koje traže, kako bi se napravilo pravilno planiranje procedura kako bi se obezbedila vrednost za novac.	Nismo naišli na takve slučajeve u testiranim uzorima.	Sprovedena
5.	Osnova za zaključak	Ministar mora da obezbedi da postoje odgovarajući mehanizmi koji će obezbediti da se za svaku finansijsku podršku zaključi ugovor sa korisnikom u skladu sa zakonskim zahtevima kako bi se postigli planirani ciljevi.	Na osnovu testiranih uzoraka, nismo naišli na takve slučajeve.	Sprovedena
6.	Osnova za zaključak	Ministar je dužan da obezbedi da svi subvencionisani projekti budu opravdani u predviđenom roku i da budu u skladu sa zahtevima memoranduma, potkrepljeni važećim dokumentima predviđenim propisom o subvencijama i transferima. U slučajevima neopravdanosti subvencija, treba preduzeti pravne radnje, kako je predviđeno relevantnim sporazumima.	Čak i u 2024. godini identifikovani su slični slučajevi kašnjenja u opravdavanju subvencija.	Nije počela primena
7.	Osnova za zaključak	Ministar mora da obezbedi uspostavljanje efikasnog sistema u kome se sve fakture obrađuju na vreme za plaćanje kako bi se maksimalno smanjila vrednost neizmirenih obaveza na kraju godine, u isto vreme, njihovo izveštavanje trezoru treba da bude potpuno i na periodičnoj osnovi predviđeno finansijskim pravilima.	Čak i u 2024. godini identifikovani su slični slučajevi kašnjenja u plaćanju obaveza.	Nije počela primena
8.	Osnova za	Ministar mora da obezbedi da svi avansi za	Slični slučajevi	Nije počela

	zaključak	službena putovanja budu opravdani, a neutrošeni iznosi vraćeni u roku od 15 dana od povratka sa putovanja. U suprotnom, mora osigurati da se preduzmu pravne radnje protiv odgovornih lica koja nisu opravdala ili vratila primljena sredstva-avanse.	su identifikovani i 2024. godine .	primena
9.	Osnova za zaključak	Ministar treba da ojača unutrašnje kontrole i da zahteva od odgovornih službenika u tenderskim procesima punu primenu procedura i zahteva za svaki javni ugovor potpisan na osnovu zakonskih zahteva.	Nismo naišli na takve slučajeve kod testiranja uzoraka.	Sprovedena
10.	Subvencije i transferi	Ministar je dužan da obezbedi da se proces ocenjivanja projekata za subvenciju vrši u skladu sa rokovima utvrđenim propisom o subvencijama, a na osnovu kriterijuma utvrđenih u javnim pozivima. Takođe, obezbediti da se kriterijumi postavljeni u javnom pozivu primenjuju u potpunosti i da se ugovori potpisuju tek nakon što se ispune svi uslovi definisani javnim pozivom	Nismo naišli na takve slučajeve prilikom testiranja uzoraka.	Sprovedena
11.	Kapitalne investicije	Ministar, preko odgovornih službenika, mora obezbediti sveobuhvatnu analizu započetih projekata i identifikovati razloge za kašnjenje/raskid ugovora i preduzimanje radnji za njihovu realizaciju/završetak.	Čak i u 2024. godini identifikovani su slučajevi kašnjenja u završetku radova.	Nije počela primena
12.	Imovina	Ministar mora da obezbedi da se formiraju relevantne komisije i da se izveštaji o inventaru uporede sa registrima imovine pre pripreme GFI. Takođe, KGR treba da analizira da li je potrebno izraditi interne procedure i propise za upravljanje imovinom zbog širokog prostiranja podređenih institucija u MKOS.	MKOS je preduzeo mere za sprovođenje ove preporuke,	Sprovedena
13.	Imovina	Ministar mora da obezbedi da se u sistemu e-imovine primenjuje sistem registracije nekapitalne imovine radi očuvanja imovine i ispravnog prikazivanja njene vrednosti u GFI. Takođe, podređene jedinice treba da popune radna mesta službenicima za imovinu i iste treba obučiti za korišćenje sistema e-imovine.	Slični slučajevi ne registracije imovine su identifikovani.	Nije počela primena

*Ovaj Izveštaj je prevod sa originalne verzije na albanskom jeziku. U slučaju nedoslednosti provladava verzija na albanskom jeziku

Vlora Spanca, Generalna revizorka

Shkelqim Xhema, Direktor revizije

Arian Haxha, Vođa tima

Fatlinda Podvorica, Član tima

Arian Zenelaj, Član tima

Shemsije Llugiqi, Član tima

Dodatak I: Pismo potvrde

Pitanje	Komentar BO-a	Gledište NKR -a
Nedostaci u procesima zapošljavanja	U vezi sa postupkom zapošljavanja u Državnoj agenciji arhiva Kosova (DAAK), nesporno je da je raspisivanje konkursa u neadekvatnom podzakonskom aktu bilo pogrešno, te su proceduralni aspekti kao što su: rokovi za prijavu bili različiti u odnosu na one koje predviđa odgovarajući podzakonski akt – Uredba (VRK) br. 15/2022 o konkursnim procedurama i prijemu za administrativno-tehničke službenike – podzakonski akt koji je bio na snazi u vreme otvaranja ovog konkursa. Kao i kriterijum utvrđen u konkursu predstavlja tehničku grešku, jer je za ovu kategoriju službenika zahtevano trogodišnje radno iskustvo, iako opšti pravni akt ne predviđa takvo trajanje iskustva. U tom pogledu, greške nisu imale materijalni uticaj u primeni jer su faktičke radnje bile u skladu sa materijalnim odredbama za istu stvar. Naš predlog je da se nalaz suštinski preformuliše kako bi odražavao formalne i proceduralne aspekte propusta tokom sprovođenja.	Nalaz ostaje nepromenjen, jer kriterijumi utvrđeni u javnom konkursu moraju biti u skladu sa relevantnim uredbama, a u slučajevima kada su kriterijumi pogrešno određeni u konkursu, konkurs bi morao biti poništen.
Prekoračenje planiranog budžeta i neplanirane subvencije	Javni pozivi, prema proceni ocenjivačkih komisija, rezultirali su kvalitetnim projektima koji zahtevaju suštinsku podršku kako bi se postigli ciljevi predloženih projekata. MKOS je, nakon što je obezbedila finansijske uslove i omogućila dostupnost sredstava unutar relevantnih kodova za podršku nezavisnoj kulturnoj sceni, putem izmene i dopune odluka, odobrila novi budžet za podršku. Shodno tome, budžet za	Nalaz ostaje nepromenjen, potvrđeno je i od strane MKOS-a da je došlo do prekoračenja budžetskih ograničenja utvrđenih u javnom pozivu. Štaviše, nije dostavljen nijedan dokaz u vezi sa zahtevom za dodatni budžet niti odgovarajuće odobrenje. Što se tiče subvencionisanja RTK-a, relevantne uredbe o subvencionisanju ne predviđaju subvencionisanje javnih institucija.

	podršku nije prekoračen, već je izmenjen na osnovu procene profesionalnih komisija MKOS-a. Smatramo da se ovo pitanje treba analizirati u dimenziji planiranja, gde se može raditi više na približnijoj proceni budžetskih granica. Što se tiče zakonskih i podzakonskih odredbi, smatramo da je povećanje budžeta izvršeno u potpunoj saglasnosti sa zakonima i podzakonskim aktima predviđenim Zakonom o upravljanju javnim finansijama i odgovornostima, a ova odluka se zasniva na prihvatanju projektnih predloga u većem broju i kvalitetu nego što je predviđeno, pri čemu su ti predlozi sadržajno adresirali politike MKOS-a. Što se tiče sporazuma sa RTK-om, smatramo da ovaj nalaz nije osnovan jer cilj sporazuma nije bilo finansiranje RTK-a, već adresiranje promotivne komponente u okviru usvojenih politika MKOS-a. Pojašnjavamo načelno da MKOS promovisanje u oblasti kulture, kulturnog nasleđa, sporta, omladine i autorskih prava ima kao važnu dimenziju svojih politika i ciljeva, te da nastojanje da se ovi ciljevi ostvare nije u suprotnosti sa pravilima javnog finansiranja javnog emitera niti sa pravilima trošenja javnog novca.	
Kašnjenja u obrazloženju subvencija	Federacije su podnele zahteve za produženje roka za sprovođenje projektnih aktivnosti i predale projektne dosijee koje su zahtevale dopune radi osiguranja pravilnosti izveštavanja o korišćenju javnog novca. U oba	Nalaz ostaje nepromenjen, zbog toga što MKOS nije dostavio nijedan dokaz kojim bi potvrdio da je federacijama produžen rok za sprovođenje projektnih aktivnosti..

	slučaja, proces verifikacije je završen u mesecu X 2024. godine i izveštaji su odobreni od strane odgovornih službenika.	
Formiranje komisije za procenu i žalbe za subvencije koje nisu u skladu sa zakonskim zahtevima	Komisija za ocenu projekata "Fonda za mobilnost" za NVO i komisija za žalbe za NVO nemaju nijednog istog člana. Komisija za ocenu projekata "Fonda za mobilnost" za pojedince i komisija za žalbe za NVO razmatraju različite kategorije prijava i samim tim ne predstavljaju sukob interesa. Komisija za ocenu projekata NVO imala je predstavnike iz sektora kulture, konkretno iz TKK kao institucije kulture, kao i službenika za kulturu iz kancelarije MKRS-a u Prizrenu.	Nalaz ostaje nepromenjen, jer MKOS nije dostavila nijedan dokaz koji bi potvrdio suprotno. U komisiji za ocenjivanje i u komisiji za žalbe u vezi sa ocenjivanjem projekata iz "Fonda za mobilnost" za NVO, u obe komisije je angažovano isto službeno lice (odluka broj 751/2024 od 13.05.2024. i odluka broj 928/2024 od 14.06.2024). Dok u javnom pozivu za projektne predloge iz oblasti umetnosti, kulture i kulturnog nasleđa za 2024. godinu, u ocenjivačkim komisijama za NVO i za pojedince, nema nijednog službenika iz odeljenja za kulturu, niti predstavnika iz sektora za budžet i finansije.

REPUBLIKA E KOSOVËS-REPUBLICA KOSOVA-REPUBLIC OF KOSOVO			
ZYRA KOMBËTARE E AUDITIMIT			
NACIONALNA KANCELARIJA REVIZIJE / NATIONAL AUDIT OFFICE			
DATE PRANIM/DOREZUAR: DATE PRILJE/DOSTAVLJEN: 27-05-2025 DATE RECEIVED/SUBMITTED:			
Nr. Org. Org. Jedin. Org. Unit	Shif. klasif. Klasif. Kod Class. Code	Nr. Prot. Br. Prot. Prot. No.	Nr. i faqeve Br. Stranica No. Pages
03	47	803	8

REPUBLIKA E KOSOVËS-REPUBLICA KOSOVA-REPUBLIC OF KOSOVO	
ZYRA KOMBËTARE E AUDITIMIT	
NACIONALNA KANCELARIJA REVIZIJE / NATIONAL AUDIT OFFICE	
DATE PRANIM/DOREZUAR: DATE PRILJE/DOSTAVLJEN: 27-05-2025 DATE RECEIVED/SUBMITTED:	
Nr. Org. Org. Jedin. Org. Unit	Shif. klasif. Klasif. Kod Class. Code
01	02
Nr. Prot. Br. Prot. Prot. No.	Nr. i faqeve Br. Stranica No. Pages
2749/2025	27/05/2025
Data: 27/05/2025	
Niveli i shprehur:	
Prishtine	

Republika e Kosovës

Republika Kosova - Republic of Kosovo

Qeveria - Vlada - Government

Ministria e Kulturës, Rinisë dhe Sportit

Ministarstvo za Kulturu, Omladinu i Sport - Ministry of Culture, Youth and Sport

LETËR E KONFIRMIMIT

Për kryesisht pajtueshmërinë me gjetjet e Auditorit të Përgjithshëm për vitin 2024 dhe për zbatimin e rekomandimeve

Për: Zyrën e Kombëtare të Auditimit

Të nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e pasqyrave financiare vjetore të Ministrisë së Kulturës, Rinisë dhe Sporteve, për vitin 2024 (në tekstin e mëtejshëm "Raporti");
- pajtohem pjesërisht me gjetjet dhe rekomandimet në pjesën ku kemi komente të njëjtat mund t'i gjeni në shtojcën e komenteve.
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për zbatimin e tyre.

Hajrullah Ceku

Ministër i Ministrisë së Kulturës, Rinisë dhe Sporteve në detyrë

Data: 26.05.2025, Prishtinë

Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR i drugih delova Izveštaja Revizije

Izveštaj revizora o finansijskim izveštajima treba da sadrži jasnu izjavu mišljenja koja se odnosi na finansijske izveštaje, na osnovu zaključaka izvedenih iz dokaza dobijenih tokom revizije. Kada se revizija vrši i radi procene usaglašenosti sa drugim zakonima i propisima, revizori imaju dodatnu odgovornost da izveštavaju o usklađenosti sa vlastima⁸, što rezultira zaključkom o usklađenosti.

U cilju utvrđenja da li je mišljenje o finansijskim izveštajima modifikovano ili nije modifikovano, revizor treba da obezbedi da rezultati revizije uključuju otkriveni ne materijalni ili otvorene druge nepravilne izjave proširene ili jedan (ili više) moguće pretpostavljenom u slučaju ograničenja delokruga.

Pogrešno prikazivanje je razlika između prijavljenog iznosa, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja artikla finansijskog izveštaja i količine, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja koja zahteva da artikal bude u skladu sa primenljivim okvirom finansijskog izveštavanja. Pogrešna prikazivanja mogu nastati iz greške ili prevare.

odlomak od MSVIR 200)

Forma mišljenja

Ne-modifikovano mišljenje

Formuliše se kada nisu pronađene pogrešne izjave ili neusklađenosti ili su pronađene pogrešne izjave ili neusklađenosti, jedna ili objedinjena, što nije jednaka sa ili ne premašuje nivo materijalnosti finansijskih izveštaja u celini ili pogrešnih prikazivanja i/ili odstupanja otkrivena u određenoj klasi transakcija nije jednaka ili premašuje nivo najnižeg materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija. Takođe se formuliše ako nema ograničenja obima ili kada ograničenje obima ne može dovesti do izbegavanja značajnih pogrešnih prikazivanja i / ili ne usklađivanja.

Ograničenje obima nastaje kada revizor nije u mogućnosti da prikupi dovoljno revizijskih dokaza da bi zaključio da finansijski izveštaji u celini su slobodni od materijalnog pogrešnog prikazivanja.

Revizor treba da izrazi **jedno ne-modifikovano mišljenje revizije** ukoliko se zaključi da su finansijski izveštaji pripremljeni, sa svih materijalnih gledišta u skladu sa važećim finansijskim okvirom.

Promene mišljenja u revizorskom izveštaju

Revizor treba da modifikuje mišljenje revizije na revizorskom izveštaju ukoliko se zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalno pogrešnih prikazivanja i/ili ne usklađenost, revizor treba da modifikuje mišljenje u izveštaju revizije.

Modifikovana mišljenja mogu biti:

- Kvalifikovano,
- Protivno, ili
- Odricanje od mišljenja

Kvalifikovano mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili odstupanja, pojedinačni ili agregat koji je jednak ili premašuje nivo značajnosti finansijskih izveštaja u celini ili kada su pogrešna prikazivanja i / ili neslaganja otkrivena unutar date klase transakcija jednaka ili prevaziđe nivo niže značajnosti utvrđenog za tu klasu transakcija. Takođe je formulisan ako ne postoji ograničenje obima koje ne može dovesti do izbegavanja značajnih pogrešnih prikazivanja.

Protivno mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili neusklađenosti, pojedinačna ili agregat, što premašuje nivo značajnosti finansijskih izveštaja u celini ili kada se pogrešno prikazivanje i / ili neusaglašenosti otkrivena u okviru određene klase transakcija daleko premašuju nivo nižeg materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija.

“Rasprostranjena” je termin koji se koristi u kontekstu grešaka i / ili neusklađenosti da bi se opisali efekti grešaka i / ili neusklađenosti na finansijske izveštaje ili potencijalni efekti grešaka i / ili neusklađenosti na finansijskim izveštajima, ako postoje takvi, koji nisu otkriveni zbog nemogućnosti pribavljanja dovoljno adekvatnih revizorskih dokaza. Rasprostranjeni efekti u finansijskim izveštajima su oni koji su, po revizorovoj proceni:

- a) Ne ograniče se samo na elemente, račune ili određene stavke finansijskih izveštaja
 - b) Ako se tako ograniče, predstavljati ili može predstavljati značajan deo finansijskih izveštaja; ili
- U vezi sa obelodanjivanjima, su od suštinskog značaja za razumevanje finansijskih izveštaja..

Odricanje od mišljenja

Formuliše se kada ograničenje obima, tj. nemogućnosti da obezbede dovoljne odgovarajuće revizorske dokaze, je materijalne ili raširene prirode.

Paragrafi Isticanja Pitanja i paragrafi Ostalih Pitanja na revizorskom izveštaju

Ukoliko revizor smatra potrebnim da skrene pažnju na pitanje prikazano ili obelodanjeno na finansijskim izveštajima koja je od velikog značaja za njihovo razumevanje finansijskih izveštaja, ali postoje dovoljno prikladnih dokaza da to pitanje nije materijalno pogrešno prikazano na finansijskim izveštajima, revizor će u revizorskom izveštaju uključiti jedan paragraf o Isticanju Pitanja. Isticanje Pitanja se treba odražavati samo na informaciju prikazanu ili obelodanjenu na finansijskim izveštajima.

Paragraf o isticanju pitanja treba:

- da se uključi odmah nakon mišljenja revizije;
- da koristi naslov “Isticanje Pitanja” ili neki drugi prikladni naslov;
- da uključi jasnu referencu na pitanje koje se ističe i da naznači gde se mogu naći relevantna obelodanjivanja na finansijskim izveštajima koja u potpunosti opisuju to pitanje; i
- ukazati da revizorsko mišljenje nije modifikovano u odnosu na istaknuto pitanje.
-

Ukoliko revizor smatra neophodnim da komunicira određeno pitanje, osim onih koje su predstavljene ili obelodanjene u finansijskim izveštajima, koja po prosudi revizora je važna za korisniku u cilju shvatanja revizije, odgovornosti revizora ili revizorski izveštaj, a pod uslovom da to nije zabranjeno zakonom ili pravilima, treba da se pripremi paragraf sa naslovom “Ostala Pitanja”, ili nekim drugim pogodnim naslovom. Ovaj paragraf treba da se pojavi odmah iza mišljenja i nakon svakog pasusa kod Isticanja Pitanja.

Završne beleške

- ¹ Usklađenost sa organima upravljanja – poštovanje svih relevantnih zakona, pravila, propisa, standarda i dobre prakse u javnom sektoru
- ² Ostali izveštaji su zahtev člana 8 Uredbe 01/2017 o godišnjem finansijskom izveštavanju
- ³ Kolektivno se naziva usaglašenost sa organima upravljanja
- ⁴ Pitanje A i Preporuka A – znači nova pitanja i preporuke.
Pitanje B i Preporuka B – označavaju ponovljena pitanja i preporuke
Pitanje C i Preporuka C – označavaju delimično ponovljena pitanja i preporuke.
- ⁵ Renoviranje postojećih fudbalskih stadiona u regionalnim centrima, 363,636 €; Revitalizacija starog grada Janjeva, 245,380 €; Eksproprijacija imovine u km "Rečak Masakr" Rečak-Štimlje, 109,961€; Kulturni objekti (renovacija), 101,867 €; Renoviranje stadiona Adem Jashari – Mitrovica 29,916 €; Nematerijalna imovina (digitalizacija), 20,000 €; Ostala oprema, 56,315 €.
- ⁶ Renoviranje kulturnih objekata, vrednost plaćanja 47,042 €; Omladinski centar Dečane, vrednost isplate 13,065 €, naselje Hajdineve u Terzijaju, Gnjilane, vrednost isplate 55,771 €.
- ⁷ 1) Ugovor za „Građevinski radovi na realizaciji detaljnog arhitektonskog i inženjerskog projekta za proširenje i renoviranje Gradskog stadiona u Štimlju - Ponovno tenderisanje“ u vrednosti od 2,946,757, tokom izrade tehničkih specifikacija, korišćeni su specifični brendovi proizvoda kao što je bio slučaj u slučaju „Mašinske instalacije“, naveli ste u poziciji 1 „Čelični radijatori „Fabrike radijatora“ Gnjilane. Cena po jedinici 200 €. 2) Ugovor za „Snabdevanje radnom opremom i materijalima potrebnim za restauraciju - konzervaciju artefakata i ormarića za Nacionalni muzej Kosova, drugo ponovno tenderisanje“ u vrednosti od 64,915 €, pozicija br. 6 Usisivač (usisivač za prašinu) za površinsko čišćenje artefakata, vrednost 250 €.
- ⁸ Konačni budžet – budžet odobren od strane Skupštine, a zatim usklađen od strane Ministarstva finansija
- ⁹ Finansijski izveštaji u javnom sektoru takođe uključuju izveštaj(e) o izvršenju budžeta
- ¹⁰ Usklađenost sa vlastima: usklađenost sa zakonima, propisima, standardima ili dobrim praksama.